

Sygn. akt II Ka 470/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2023 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Dariusz Półtorak
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale Prokuratora Andrzeja Boruty

po rozpoznaniu w dniu 29 września 2023 r.

sprawy **M. M.**

oskarżonego z art. 244 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 17 kwietnia 2023 r. sygn. akt II K 192/23

I. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że z opisu czynu przypisanego oskarżonemu eliminuje, iż dopuścił się go w ciągu 5 lat po odbyciu kary co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności będąc uprzednio skazanym za przestępstwo podobne wyrokiem Sądu Rejonowego w Łukowie sygn. akt II K 138/19 i przypisane mu przestępstwo kwalifikuje z art. 244 kk i przepis ten przyjmuje za podstawę skazania i wymiaru orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności, którą obniża do 10 (dziesięć) miesięcy;

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłaty za obie instancje 180 zł i obciąża go wydatkami postępowania odwoławczego w kwocie 20 zł.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 470/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	

1. CZĘŚĆ WSTĘPNA**1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji**

wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 17 kwietnia 2023 r. w sprawie II K 192/23

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
----		-----	-----	-----	-----
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, mający istotny wpływ na treść wyroku, polegający na uznaniu, jakby oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu z art. 244 k.k. w ciągu 5 lat po odbyciu kary co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności, będąc uprzednio skazanym za przestępstwo podobne wyrokiem Sądu Rejonowego w Łukowie sygn. akt II K 138/19 - w sytuacji gdy czyn objęty wyrokiem Sądu Rejonowego w Łukowie sygn. akt II K 138/19 nie stanowił przestępstwa podobnego do czynu z art 244 k.k. który jest zarzucany oskarżonemu na gruncie niniejszego postępowania - bowiem przestępstwa z art. 178a k.k. oraz art. 244 k.k. chronią różne dobra prawne, natomiast w realiach niniejszej sprawy działanie w warunkach (rzekomej) recydywy zostało przez sąd I instancji</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

	<p>bezpodstawnie przyjęte jako okoliczność obciążająca, którą sąd I instancji miał na względzie zarówno w procesie ukształtowania wymiaru orzeczonej kary, jak również jako przesłankę wykluczenia przez Sąd Rejonowy w Siedlcach celowości skorzystania wobec oskarżonego z instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary</p>
<p>Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>Apelacja obrońcy oskarżonego co do zasady zasługiwała na uwzględnienie.</p> <p>Wskazać należy, że w wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach przyjęto, że skazany popełnił zarzucone mu przestępstwo naruszenia orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w warunkach powrotu do przestępstwa, bowiem nastąpiło to przed upływem 5 lat od odbycia kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 26 listopada 2019 r. za ciąg przestępstw z art. 187a § 4 kk w zw. z <u>art. 178a § 1</u> kk.</p> <p>W ocenie Sądu Okręgowego, czyny z 178a § 4 kk oraz z <u>art. 244</u> kk chronią różne dobra prawne, dlatego nie można uznać, że są one przestępstwami podobnymi w rozumieniu <u>art. 115 § 3</u> kk. Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się w tej materii, choćby w postanowieniu z dnia 10 kwietnia 2018 r. pod sygn. akt <u>III KK 97/18</u>, gdzie wskazał, iż czyn z <u>art. 178a § 4</u> kk godzi w bezpieczeństwo w ruchu, natomiast ten z <u>art. 244</u> kk skierowany jest przeciwko</p>	

wymiarowi sprawiedliwości, czy w wyroku z dnia 20 października 2011 r. (V KK 320/11, LEX nr 1044080). Podobnie Sąd Najwyższy wypowiada się w wyroku z dnia 12 grudnia 2012 r., II KK 300/12, (LEX nr 1231513) wskazując, że zachowania kwalifikowane z art. 178a § 1 kk godzą w bezpieczeństwo ruchu, natomiast te dające się subsumować pod art. 244 kk skierowane są przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, a zwłaszcza wskazują na brak respektowania prawomocnych orzeczeń sądowych zawierających określone zakazy.

Wskazać należy, że art. 178a § 4 kk cechuje niejednorodny charakter normatywny. W przepisie tym zawarte zostały alternatywnie określone znamiona kwalifikujące czyn polegający na prowadzeniu pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, którymi są: uprzednie prawomocne skazanie za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo za przestępstwo określone w art. 173 kk, art. 174 kk, art. 177 kk lub art. 355 § 2 kk popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo dopuszczenie się czynu określonego w art. 178a § 1 kk w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo. O ile w tym ostatnim wypadku, tj. popełnienia czynu z art. 178a § 1 kk w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem możliwe jest hipotetyczne rozważanie podobieństwa przestępstwa z art. 178a § 4 kk do przestępstwa

określonego w art. 244 kk, a to z uwagi na pośredni przedmiot ochrony, o tyle możliwość taka nie istnieje, gdy powodem przypisania takiego występku są pozostałe znamiona kwalifikujące.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że czyny za które oskarżony M. M. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie II K 138/19 zostały popełnione już po wykonaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Lubartowie z dnia 22 października 2013 r. w sprawie II K 332/13. Czyn objęty wyrokiem Sądu Rejonowego w Łukowie w sprawie II K 138/19 nie stanowi przestępstwa podobnego do czynu z art. 244 kk, który jest zarzucany oskarżonemu na gruncie niniejszej sprawy. Brak jest zatem podstaw do uznania, że oskarżony M. M. dopuścił się przypisanego mu czynu w warunkach recydywy określonej w art. 64 § 1 kk.

Wniosek

wskazanie w kwalifikacji czynu, iż oskarżony M. M. dopuścił się przestępstwa z art. 244 kk, a nie przestępstwa z art. 244 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Zasadność zarzutu warunkowała zasadność wniosku apelacyjnego.

Lp.	Zarzut	
	<p>rażąca niewspółmierność kary pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 2 miesięcy oraz orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Wprawdzie brak jest podstaw do zastosowania wobec oskarżonego instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, jak również nie zachodzą również żadne szczególne okoliczności przemawiające za zastosowaniem względem niego konstrukcji określonej w art. 37a kk, w szczególności ze względu na jego uprzednią karalność, to jednakże apelacja wywiedziona przez obrońcę oskarżonego zasługuje na uwzględnienie w takim zakresie, w jakim podniesione w niej okoliczności oraz inne wynikające z akt sprawy pozwalają na obniżenie wymiaru orzeczonej kary pozbawienia wolności.</p> <p>W wyroku Sądu Rejonowego Siedlcach wymierzono karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Sąd Okręgowy złagodził ją do 10 miesięcy. Było to następstwem wyeliminowania działania oskarżonego w warunkach recydywy. Ponadto, czyn z <u>art. 244</u> k.k. zagrożony jest karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5, a miarą surowości był również stopień wykorzystania tychże tzw. widełek, czyli zagrożenia ustawowego. Obecnie kara ta tylko nieznacznie przekracza</p>		

próg ustawowego minimalnego zagrożenia za przypisany mu czyn. Bilans okoliczności łagodzących i obciążających oskarżonego, występujących w sprawie niniejszej, z których jedną z najbardziej obciążających wyeliminowano w II instancji, co omówiono powyżej, przemawiał za uznaniem, iż kara 10 miesięcy pozbawienia wolności będzie dla podsądnego wystarczającą represją karną, która spełni cele prewencji tak ogólnej, jak i indywidualnej, dając oskarżonemu możliwość zastanowienia się nad skutkami swojego bezprawnego działania.

Odnosząc się do orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych wskazać należy, że skarżący zarzucił rażącą niewspółmierność orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci pięcioletniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, jednakże tak ukształtowane rozstrzygnięcie spotkało się z pełną aprobatą Sądu odwoławczego. Zauważyć należy, że rażąca niewspółmierność kary występuje wtedy, gdy kara (środek karny) orzeczona nie uwzględnia w należyty sposób stopnia społecznej szkodliwości przypisanego czynu oraz nie realizuje wystarczająco celów kary, ze szczególnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych. Pojęcie niewspółmierności rażącej oznacza znaczną, wyraźną i oczywistą, a więc niedającą się zaakceptować dysproporcję między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą (zasłużoną). Przesłanka rażącej niewspółmierności kary jest spełniona tylko wtedy, gdy na

podstawie ustalonych okoliczności sprawy, które powinny mieć decydujące znaczenie dla wymiaru kary, można przyjąć, że występuje wyraźna różnica między karą wymierzoną a karą, która powinna zostać wymierzona w wyniku prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 19 grudnia 2022 r., II AKa 306/22).

W niniejszym postępowaniu Sąd Rejonowy zastosował się do dyrektyw wymiaru kary z art. 53 kk, orzekając środek karny adekwatnie do okoliczności sprawy. Sąd I instancji właściwie zastosował wszelkie okoliczności łagodzące i obciążające, a także słusznie ocenił ich wartość, co skutkowało orzeczeniem zaledwie pięcioletniego (przy minimalnie trzyletnim) zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, który nie może być uznany za rażąco niewspółmierny. Oskarżony jest osobą wysoce niepoprawną, gdyż miał już orzekane wyrokami skazującymi za przestępstwa zakazy prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, w tym dożywotnio. W ocenie Sądu Okręgowego zaproponowany na łamach wywiezionego środka zaskarżenia trzyletni wymiar środka karnego nie jest adekwatny do rangi popełnionego przez oskarżonego czynu oraz nie spełni swoich celów zapobiegawczych i wychowawczych w stosunku do niego.

Wniosek

I. wymierzenie oskarżonemu w miejsce kary 1 roku i 2 miesięcy bezwzględnego pozbawienia wolności -

zasadny

częściowo zasadny

<p>łagodniejszej kary pozbawienia wolności na poziomie dolnej granicy ustawowego zagrożenia karą, <u>z</u> warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 5 lat;</p> <p>ewentualnie - wymierzenie oskarżonemu na zasadzie art. 37a k.k. - zamiast kary pozbawienia wolności - kary ograniczenia wolności lub kary grzywny</p> <p>II. wymierzenie oskarżonemu w miejsce środka karnego w postaci 5 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych - zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat;</p>	<p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
	<p>Wskazane we wcześniejszej części uzasadnienia.</p>	

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	<p>-----</p>
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>-----</p>	<p>-----</p>
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>

wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 17 kwietnia 2023 r. w sprawie II K 192/23 – utrzymano w mocy w części	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Kontrola instancyjna doprowadziła Sąd Okręgowy do przekonania, iż na gruncie przedmiotowej sprawy nie zaszła potrzeba podjęcia szerszej ingerencji w treść zaskarżonego orzeczenia z urzędu poza zakresem wniesionych apelacji.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 17 kwietnia 2023 r. w sprawie II K 192/23 zaskarżony wyrok zmieniono w ten sposób, że: z opisu czynu przypisanego oskarżonemu wyeliminowano, iż dopuścił się go w ciągu 5 lat po odbyciu kary co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności będąc uprzednio skazanym za przestępstwo podobne wyrokiem Sądu Rejonowego w Łukowie sygn. akt II K 138/19 i przypisane mu przestępstwo zakwalifikowano z art. 244 kk i przepis ten przyjęto za podstawę skazania i wymiaru orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności, którą obniżono do 10 (dziesięciu) miesięcy;	
Zwięźle o powodach zmiany	
Wskazano w rubryce 3.1.	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	----- # art. 439 k.p.k. -----

Zwiężle o powodach uchylenia		
-----	-----	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
-----	-----	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
-----	-----	
4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
-----	-----	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
-----	-----	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----

6. Koszty Procesu	
--------------------------	--

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	Na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 627 § 1 kpk i art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 123 z późn. zm.), zasądzone od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 złotych tytułem opłaty za II instancję oraz kwotę 20 złotych tytułem wydatków postępowania odwoławczego.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Cały wyrok		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		

#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego	

	zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana